

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie

Wydział Nauk Medycznych

Opis modułu kształcenia

Nazwa modułu (przedmiotu)			Podstawy pielęgniarstwa			Kod przedmiotu		C.-PPiel			
Kierunek studiów			Pielęgniarstwo								
Profil kształcenia			praktyczny								
Poziom studiów			Pierwszego stopnia								
Specjalność											
Forma studiów			stacjonarny								
Semestr studiów			V								
Tryb zaliczenia przedmiotu			Zaliczenie		Liczba punktów ECTS					Sposób ustalania oceny z przedmiotu	
Formy zajęć i inne		Liczba godzin zajęć w semestrze		Całkowita	5	Zajęcia kontaktowe	4,5	Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym	4		
		Całkowita	Zajęcia kontaktowe	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się w ramach form zajęć						Waga w %	
Wykład		15	15	Zaliczenie – sprawdzian pisemny – test wielokrotnego wyboru (Multiple Choice Questions, MCQ)						40%	
Zajęcia praktyczne		40	40	Zaliczenie – sprawdzian praktyczny						30%	
Praca własna studenta		15	0	Zaliczenie – praca pisemna – projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study) wraz z przeglądem piśmiennictwa						10%	
Praktyka zawodowa		40	40	Zaliczenie- sprawdzian praktyczny						20%	
Razem:		110	95							Razem	100%
Kategoria efektów	Lp.	Efekty uczenia się dla modułu (przedmiotu)							Efekty kierunkowe	Formy zajęć	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:											
Wiedza	1.	znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie oraz w sytuacjach szczególnych w opiece zdrowotnej;							B.W10.	wykład, praca własna studenta	
	2.	metody okazywania empatii pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi;							B.W49.	wykład, praca własna studenta	
	3.	system opisu objawów i dolegliwości pacjenta według schematów OLD CART (Onset – objawy/dolegliwości, Location – umiejscowienie, Duration – czas trwania, Character – charakter, Agravating/Alleviating factors – czynniki nasilające/łagodzące, Radiation – promieniowanie, Timing – moment wystąpienia), FIFE (Feelings – uczucia, Ideas – idee, Function – funkcja, Expectations – oczekiwania), SAMPLE (Symptoms – objawy, Allergies – alergie, Medications – leki, Past medical history – przebyte choroby/przeszłość medyczna, Last meal – ostatni posiłek, Events prior to injury/illness – zdarzenia przed wypadkiem/zachorowaniem);							C.W37.	wykład	
	4.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;							D.W1.	wykład	
	5.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych;							D.W2.	wykład	
	6.	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;							D.W3	wykład	
	7.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;							D.W4.	wykład	
	8.	zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;							D.W5.	wykład	
	9.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;							D.W6.	wykład	
	10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);							D.W7.	wykład, praca własna studenta	
	11.	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;							D.W8.	wykład, praca	

				własna studenta
	12.	reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	D.W9.	wykład, praca własna studenta
	13.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D.W10.	wykład, praca własna studenta
	14.	rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych;	D.W12.	wykład
	15.	zasady opieki nad pacjentami z przetokami odżywczymi, w szczególności przezskórną endoskopową gastrostomią (Percutaneous Endoscopic Gastrostomy, PEG), gastrostomią, mikrojejunostomią, przetokami wydalniczymi (kolostomią, ileostomią, urostomią) oraz przetokami powstałymi w wyniku powikłań;	D.W13.	wykład
	16.	metody i skale oceny bólu ostrego i oceny poziomu sedacji;	D.W17.	wykład, praca własna studenta
	17.	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;	D.W27.	wykład
	18.	proces umierania, objawy zbliżającej się śmierci i zasady opieki w ostatnich godzinach życia pacjentów z chorobami niepoddającymi się leczeniu;	D.W42	wykład, praca własna studenta
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:				
Umiejętności	1.	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;	A.U1.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	2.	opisywać zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy;	A.U3.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	3.	łączyć zmiany morfologiczno-czynnościowe w obrębie tkanek, narządów i układów z objawami klinicznymi i wynikami badań diagnostycznych oraz wskazywać konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla organizmu człowieka;	A.U4.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	4.	współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;	A.U7.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	5.	współuczestniczyć w zapobieganiu błędom przedlaboratoryjnym;	A.U8.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	6.	właściwie interpretować wyniki badań laboratoryjnych;	A.U9.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	7.	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;	A.U13.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	8.	rozpoznawać zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym człowieka oraz oceniać proces adaptacji człowieka w różnych kontekstach zdrowia i choroby, a także wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad człowiekiem zdrowym i chorym;	B.U2.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	9.	oceniać związki choroby i hospitalizacji ze stanem fizycznym i psychicznym człowieka;	B.U3.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	10.	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych takich jak stres, frustracja, konflikt, trauma, żaloba, przemoc fizyczna, przemoc seksualna, wprowadzać elementarne formy pomocy psychologicznej oraz informować o specjalistycznych formach pomocy;	B.U4.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	11.	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się w sytuacjach trudnych, wykazywać umiejętność aktywnego słuchania oraz tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu interdyscyplinarnego;	B.U5.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa

12.	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w praktyce pielęgniarskiej;	B.U6.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
13.	wskazywać i stosować właściwe techniki redukcji lęku i metody relaksacyjne;	B.U7.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
14.	stosować techniki radzenia sobie w sytuacjach trudnych w pracy zawodowej pielęgniarki takich jak ciężka choroba pacjenta, śmierć, błąd medyczny, przemoc fizyczna i psychiczna;	B.U9.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
15.	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne występujące w praktyce zawodowej pielęgniarki;	B.U18.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
16.	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem;	C.U1.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
17.	ustalać plan opieki pielęgniarskiej oraz realizować go wspólnie z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	C.U3.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
18.	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia;	C.U4.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
19.	dokonywać wstępnej, bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta (stan, problemy, potrzeby) i ewaluacji podejmowanych interwencji pielęgniarskich;	C.U5.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
20.	wykonać pomiar glikemii i ciał ketonowych we krwi z użyciem glukometru, pomiar glukozy i ciał ketonowych w moczu z użyciem pasków diagnostycznych, pomiar cholesterolu we krwi oraz wykonać inne testy paskowe;	C.U6.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
21.	przeprowadzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta;	C.U9.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
22.	pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych;	C.U11.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
23.	stosować zabiegi przeciwzapalne;	C.U13.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
24.	wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany;	C.U21.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
25.	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, w tym żyły szyjnej zewnętrznej, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego;	C.U22.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
26.	dobierać i stosować dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłębnik do żołądka lub przetokę odżywczą);	C.U23.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
27.	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik, metod i sprzętu, z zastosowaniem zasad bezpieczeństwa pacjenta i swojego;	C.U24.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
28.	przeprowadzić gimnastykę oddechową oraz wykonywać drenaż ułożeniowy, inhalację i odśluzowywanie dróg oddechowych;	C.U26.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
29.	wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia bierne i czynne;	C.U28.	zajęcia praktyczne,

				praktyka zawodowa
30.	wykonywać zabiegi higieniczne u dziecka i dorosłego, pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;	C.U29.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
31.	oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne;	C.U30.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
32.	wykonywać zabiegi doodbytnicze;	C.U31.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
33.	pielęgnować przetoki jelitowe i moczowe, w tym stosować zasady i techniki zakładania oraz wymiany worka stomijnego i środki do pielęgnacji przetok;	C.U32.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
34.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę, usuwać cewnik i prowokować mikcję;	C.U33.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
35.	zakładać zgłębnik do żołądka, monitorować jego położenie i drożność, usuwać go oraz wymienić PEG (niskoprofilową gastrostomię balonową);	C.U34.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
36.	złożyć opatrunek na ranę, zmienić go lub zdjąć;	C.U38.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
37.	przewodzić dokumentację medyczną, w tym w postaci elektronicznej, oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie z przepisami prawa;	C.U40.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
38.	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;	C.U43.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
39.	przeprowadzić badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki;	C.U64.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
40.	stosować zasady zapobiegania zakażeniom odcewnikowym krwi, szpitalnemu zapaleniu płuc, zakażeniom układu moczowego, zakażeniom układu pokarmowego o etiologii Clostridioides difficile, zakażeniom miejsca operowanego, zakażeniom ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowemu;	C.U73.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
41.	stosować środki ochrony indywidualnej niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa swojego, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami związanymi z opieką zdrowotną oraz wdrażać odpowiedni rodzaj izolacji pacjentów;	C.U74.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
42.	posługiwać się dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz ochrony danych osobowych;	C.U76.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
43.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	D.U1.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
44.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	D.U2.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
45.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	D.U3.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
46.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	D.U4.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa

47.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	D.U5.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
48.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	D.U7.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
49.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	D.U9.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
50.	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	D.U10.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
51.	przeprowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	D.U11.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
52.	przeprowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	D.U13.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
53.	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	D.U14.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
54.	przeprowadzić rozmowę terapeutyczną;	D.U15.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
55.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D.U16.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
56.	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	D.U17.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
57.	organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;	D.U18.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
58.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	D.U19.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
59.	przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych oraz zabiegu operacyjnego w trybach pilnym i planowym;	D.U22.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
60.	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym usuwać szwy i zakładać opatrunki specjalistyczne;	D.U.24.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
61.	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	D.U25.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
62.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową i moczową;	D.U26.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
63.	pielęgnować pacjenta z rurką intubacyjną lub tracheostomią oraz wentylowanego mechanicznie;	D.U38.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
64.	wykonywać toaletę drzewa oskrzelowego systemem otwartym lub zamkniętym u pacjenta w określonych stanach klinicznych;	D.U39.	zajęcia praktyczne,

				praktyka zawodowa
	65.	pielęgnować żylny dostęp naczyniowy obwodowy i centralny oraz dotętniczy;	D.U40.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	66.	rozpoznać agonię i pielęgnować pacjenta umierającego;	D.U41.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	67.	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	D.U42.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
W zakresie kompetencji społecznych absolwent:				
Kompetencje społeczne	1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowaniem godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywaniem zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K.S1	wykład, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	2.	przestrzegania praw pacjenta;	K.S2	wykład, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	3.	samodzielnego i rzetelnego wykonuje zawodu, zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K.S3	wykład, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K.S4	wykład, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K.S5	wykład, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K.S6	wykład, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	7.	dostarczania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K.S7	wykład, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa

Forma zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład informacyjny z wykorzystaniem technik multimedialnych, wykład problemowy
Tematyka zajęć	
Wykład 1: Podstawy opieki paliatywnej – organizacja, planowanie i przyjęcie pacjenta 1. Cele opieki paliatywnej 2. Definicja opieki paliatywnej i podstawowych pojęć z nią związanych 3. Miejsca świadczenia opieki paliatywnej – organizacja opieki stacjonarnej i niestacjonarnej 4. Regulacje prawne świadczenia opieki paliatywnej w Polsce 5. Rozwój opieki paliatywnej w Polsce i świecie 6. Prekursorzy opieki paliatywnej w Polsce i na świecie 7. Przyjęcie chorego do hospicjum 8. Ocena stanu chorego 9. Planowanie opieki pielęgniarstwa i priorytetyzacja zadań 10. Współpraca w zespole interdyscyplinarnym opieki paliatywnej 11. Prawidłowa organizacja otoczenia chorego Wykład 2: Komunikacja, wsparcie psychologiczne i duchowe. Leczenie bólu. 1. Problemy psychiczne, duchowe, chorych w opiece paliatywnej 2. Reakcja chorego i opiekunów na chorobę i pobyt w hospicjum 3. Reakcje emocjonalne na sytuację nieuleczalnej choroby 4. Problemy rodziny chorego 5. Wsparcie rodziny w opiece nad chorym w stanie terminalnym, w okresie umierania i żałoby 6. Podstawowe zasady komunikowania się z chorym i jego rodziną w opiece paliatywnej 7. Komunikacja werbalna i niewerbalna 8. Etyka w opiece paliatywnej 1. Definicja bólu 2. Etiopatogeneza bólu 3. Różnicowanie bólu ze względu na miejsce powstania i czas trwania 4. Subiektywne i obiektywne objawy bólu 5. Narzędzia do oceny bólu 6. Farmakologiczne i niefarmakologiczne metody leczenia bólu 7. Trójstopniowa drabina analgetyczna 8. Podawanie leków przeciwbólowych różnymi drogami, obserwacja objawów ubocznych farmakoterapii Wykład 3: Objawów towarzyszących chorobie nowotworowej. Odleżyny i owrzodzenia nowotworowe. 1. Diagnozowanie problemów pacjentów w opiece paliatywnej. 2. Problemy pielęgnacyjne i postępowanie pielęgniarki w opiece paliatywnej nad pacjentami z objawami ze strony układu oddechowego 3. Farmakologiczne i niefarmakologiczne metody zwalczania objawów ze strony układu oddechowego 4. Problemy pielęgnacyjne i postępowanie pielęgniarki w opiece paliatywnej nad pacjentami z objawami ze strony układu moczowego 5. Farmakologiczne i niefarmakologiczne metody zwalczania objawów ze strony układu moczowego 6. Problemy pielęgnacyjne i postępowanie pielęgniarki w opiece paliatywnej nad pacjentami z objawami ze strony układu nerwowego 7. Farmakologiczne i niefarmakologiczne metody zwalczania objawów ze strony układu nerwowego 8. Problemy skórne pacjentów w opiece paliatywnej; nowoczesne opatrunki specjalistyczne 9. Owrzodzenie nowotworowe i pielęgnacja pacjenta z owrzodzeniem nowotworowym 10. Odleżyny i pielęgnacja pacjenta z odleżynami Wykład 4: Żywnienie w chorobie nowotworowej 1. Objawy ze strony układu pokarmowego. 2. Farmakologiczne i niefarmakologiczne metody zwalczania objawów ze strony układu pokarmowego 3. Ocena stanu odżywienia chorego w paliatywnej fazie choroby nowotworowej (badania antropometryczne, badania laboratoryjne), badania przesiewowe, pogłębiona ocena stanu odżywienia 4. Leczenie zaburzeń odżywiania w opiece paliatywnej. Oszacowanie zapotrzebowania na składniki pokarmowe u chorego w opiece paliatywnej 5. Cele leczenia żywieniowego, wskazania do leczenia żywieniowego, przeciwwskazania do leczenia 6. Zalecenia żywieniowe w przypadku braku łaknienia, w przypadku szybkiego nasycenia się i uczucia pełności po posiłku, w przypadku nudności, wymiotów, odczuwania suchości w jamie ustnej, występowania biegunk i zaparć 7. Metody leczenia żywieniowego (dieta doustna, doustne suplementy pokarmowe, żywienie dojelitowe, żywienie pozajelitowe) 8. Monitorowanie leczenia żywieniowego u chorych objętych opieką paliatywną 9. Przygotowanie do leczenia żywieniowego; warunki rozpoczęcia leczenia żywieniowego, ryzyko metaboliczne 10. Preagonia i agonia a leczenie żywieniowe, przerwanie leczenia żywieniowego Wykład 5: Opieka nad umierającym i jego rodziną. Zagadnienia etyczno-prawne. 1. Opieka nad pacjentem umierającym i jego rodziną; 2. Jakość opieki i narzędzia jej oceny 3. Wsparcie rodziny w okresie umierania i żałoby 4. Dylematy etyczne – eutanazja, sedacja paliatywna 5. Zagadnienia prawne.	

Forma zajęć		Metody dydaktyczne
Zajęcia praktyczne	Symulacja medyczna – 5 godz. WW	Metoda problemowa – symulacja medyczna, ćwiczenia praktyczne
	Zajęcia w warunkach naturalnych – 35 godz.	Metoda sytuacyjna
Tematyka zajęć		
Temat 1: Zapoznanie się z zasadami ergonomii i obowiązującymi zasadami BHP w hospicjum stacjonarnym. Ocena stanu pacjenta i planowanie opieki pielęgniarstwa Kompleksowe badanie pacjenta: Przeprowadzanie badania podmiotowego i fizykalnego Ocena parametrów życiowych i ich interpretacja w kontekście planowania opieki Identyfikacja problemów pielęgnacyjnych Planowanie i dokumentowanie opieki: Formułowanie diagnozy pielęgniarstwa oraz ustalanie celów opieki Tworzenie i ewaluacja planu opieki pielęgniarstwa Gromadzenie i zabezpieczanie danych zgodnie z zasadami ochrony danych osobowych Temat 2: Postępowanie pielęgniarstwa w objawach klinicznych Zwalczanie objawów klinicznych: Monitorowanie bólu i stosowanie farmakologicznych oraz niefarmakologicznych metod jego łagodzenia Opieka nad pacjentem z problemami ze strony układów oddechowego, moczowego i pokarmowego Pielęgnacja pacjentów z dostępnymi medycznymi: Obsługa zgłębnika żołądkowego i PEG Monitorowanie diurezy i pielęgnacja dostępu naczyniowego Wykonywanie procedur pielęgnacyjnych: Pielęgnacja skóry, błon śluzowych, odleżyn i owrzodzeń nowotworowych Temat 3: Opieka nad pacjentem w stanie terminalnym Komunikacja i wsparcie: Techniki komunikacji z pacjentem i rodziną Rozpoznawanie emocjonalnych potrzeb pacjenta i rodziny oraz udzielanie wsparcia Opieka paliatywna w okresie terminalnym: Rozpoznanie objawów agonalnych i pielęgnacja pacjenta umierającego Procedury postępowania z ciałem zmarłego Zapobieganie powikłaniom: Stosowanie zasad aseptyki i profilaktyki zakażeń Temat 4: Edukacja i rehabilitacja przyłóżkowa Aktywizacja pacjenta: Przeprowadzanie rehabilitacji przyłóżkowej i elementów terapii zajęciowej Pozycjonowanie i przemieszczanie pacjenta zgodnie z zasadami bezpieczeństwa Edukacja pacjenta i rodziny: Instruktaż dotyczący sprzętu pielęgnacyjnego i wyrobów medycznych Przekazywanie wiedzy o zasadach opieki w warunkach domowych. ZP - Symulacja medyczna WW – Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej Temat 1: Kompleksowa opieka pielęgniarstwa nad pacjentem z bólem nowotworowym w fazie terminalnej. Temat 2: Postępowanie pielęgniarstwa u pacjenta z owrzodzeniem nowotworowym.		

Forma zajęć	Metody dydaktyczne
Praca własna studenta	Metoda projektu, praca z tekstem: projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (<i>case study</i>), analiza dowodów naukowych w artykułach naukowych i analiza wytycznych lub zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa w opiece paliatywnej w oparciu o przegląd piśmiennictwa.
Tematyka zajęć	
Temat 1. Pielęgniarstwa opieka paliatywna nad dzieckiem przyjętym do hospicjum stacjonarnego – studium przypadku. Zakres: charakterystyka pacjenta (wiek, stan zdrowia, sytuacja życiowa), identyfikacja deficytów samoopieki, zaburzonego komfortu i potrzeb zdrowotnych, sformułowanie diagnoz pielęgniarstwa (ICNP/NANDA), zaplanowanie i opis działań pielęgniarstwa, oczekiwane efekty interwencji, refleksja nad rolą pielęgniarki opieki paliatywnej w poprawie jakości życia pacjenta. Temat 2. Pielęgniarstwa opieka paliatywna nad pacjentem w terminalnej fazie choroby oraz jego rodziną w warunkach domowych – studium przypadku. Zakres: charakterystyka pacjenta (wiek, stan zdrowia, sytuacja życiowa), identyfikacja deficytów samoopieki, zaburzonego komfortu i potrzeb zdrowotnych, sformułowanie diagnoz pielęgniarstwa (ICNP/NANDA), zaplanowanie i opis działań pielęgniarstwa, oczekiwane efekty interwencji, refleksja nad rolą pielęgniarki opieki paliatywnej w poprawie jakości życia pacjenta.	

Forma zajęć	Metody dydaktyczne
Praktyka zawodowa	Metoda sytuacyjna, ćwiczenia praktyczne.
Tematyka zajęć	

1. **Zapoznanie się z zasadami ergonomii i obowiązującymi zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy w opiece paliatywnej**
Stosowanie zasad BHP podczas opieki nad pacjentem w stanie terminalnym.
Ergonomia pracy w pielęgnacji pacjentów leżących.
2. **Organizacja opieki pielęgniarstwa nad pacjentem w stanie terminalnym**
Planowanie indywidualnej opieki pielęgniarstwa w oparciu o diagnozę pielęgniarstwa.
Priorytetyzacja działań w opiece paliatywnej.
3. **Rozpoznawanie potrzeb pacjenta w opiece paliatywnej**
Identyfikacja fizycznych, psychologicznych i duchowych potrzeb pacjenta.
Uwzględnianie potrzeb rodziny w procesie opieki.
4. **Organizacja działań pielęgnacyjnych w opiece paliatywnej**
Utrzymanie higieny ciała pacjenta i czystości jego otoczenia.
Zaspokajanie podstawowych potrzeb, takich jak odżywianie, wydalanie, kontrola bólu i parametrów życiowych.
5. **Podawanie leków zgodnie z uprawnieniami w opiece paliatywnej**
Podawanie leków drogą doustną, podskórną, domięśniową i dożylną.
Monitorowanie działań niepożądanych i efektywności leczenia farmakologicznego.
6. **Zapobieganie powikłaniom i poprawa komfortu pacjenta**
Stosowanie technik przeciwdziałania odleżynom, przykurczom i powikłaniom płucnym.
Wdrażanie ćwiczeń oddechowych, pozycyjnych i innych działań poprawiających jakość życia pacjenta.
7. **Kwalifikacja pacjenta do odpowiedniej kategorii opieki paliatywnej**
Ocenianie stanu zdrowia pacjenta przy użyciu narzędzi takich jak skale oceny bólu czy stanu funkcjonalnego.
Określenie stopnia zaawansowania choroby i jej wpływu na potrzeby pacjenta.
8. **Rozpoznawanie objawów towarzyszących chorobom terminalnym i podejmowanie odpowiednich działań pielęgnacyjnych**
Diagnozowanie problemów takich jak ból, duszność, nudności czy zmęczenie.
Wdrażanie działań łagodzących objawy w sposób zgodny z zasadami opieki paliatywnej.
9. **Ocena stanu pacjenta na podstawie badań w opiece paliatywnej**
Analiza parametrów życiowych i innych wyników diagnostycznych w kontekście planowania opieki.
Dokumentowanie obserwacji i wniosków zgodnie z obowiązującymi standardami.
10. **Edukacja pacjenta i jego rodziny w opiece paliatywnej**
Informowanie rodziny o zasadach opieki nad pacjentem terminalnym.
Rozwiązywanie problemów związanych z pielęgnacją w środowisku domowym.
11. **Wsparcie adaptacji i aktywizacji pacjenta w opiece paliatywnej**
Organizowanie działań adaptacyjnych dla pacjenta w środowisku hospicyjnym lub domowym.
Wspieranie rodziny w okresie adaptacji i opieki nad bliskim w stanie terminalnym.

Literatura podstawowa:

1.	Pielęgniarstwo opieki paliatywnej / red. Krystyna de Walden-Gałuszko, Anna Kaptacz - Warszawa: Wydaw. Lekarskie PZWL, 2017; cop. 2019.
2.	Opieka paliatywna / red. Elżbieta Krajewska-Kułak, Tomasz Dzierżanowski, Dominika Krzyżanowska, Mateusz Cybulski – Warszawa: Wydaw. Difin SA; 2018
3.	Pielęgniarstwo w opiece paliatywnej i hospicyjnej / red. Krystyna de Walden-Gałuszko, Anna Kaptacz; Anna Białoń-Janusz [et al.]. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2005.
4.	Onkologia : podręcznik dla pielęgniarek / red. Arkadiusz Jeziorski; Jacek Fijuth [et al.]. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2015.
5.	Żywnienie w chorobie nowotworowej /red. Krzysztof Jan Koper – Warszawa: Wydaw. Lekarskie PZWL, 2021
6.	Problemy pielęgnacyjne pacjentów z chorobą nowotworową i opieka interdyscyplinarna /red. Anna Koper, Krzysztof Jan Koper – Warszawa: Wydaw. Lekarskie PZWL, 2021

Literatura uzupełniająca:

1.	Leki w medycynie paliatywnej /red. Aleksandra Ciałkowska-Rysz – Wrocław: Wydaw. Edra; 2021
2.	Leczenie żywieniowe w onkologii /red. Stanisław Kłęk – Warszawa: Wydaw. Lekarskie PZWL, 2020